

Bezpieczeństwo danych osobowych i wdrożenie polityki RODO w sportowych organizacjach pozarządowych województwa lubelskiego

Autor i opracowanie merytoryczne:	mgr Paweł Zagrodniczek, MBA Certyfikowany ekspert ds. ochrony danych osobowych i zarządzania w sporcie
Data ukończenia prac:	15 sierpnia 2026 r.
Adresaci i wdrożenie:	Opracowane w celu wsparcia i podniesienia bezpieczeństwa organizacyjnego małych i średnich NGO (stowarzyszeń i klubów sportowych) z terenu województwa lubelskiego.
Status prawno-wdrożeniowy:	Gotowy do wdrożenia, autorski przewodnik metodyczno-narzędziowy (OER – Otwarty Zasób Edukacyjny).
Oficjalna publikacja cyfrowa:	Udostępniony bezpłatnie w strefie NGO na portalu https://projektzagrywka.pl/strefa-ngo/ w celu powszechnego upowszechniania standardów bezpieczeństwa.

1. Wstęp i wyzwania prawne NGO w sporcie

Kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe (UKS) oraz stowarzyszenia kultury fizycznej działające na terenie województwa lubelskiego, przetwarzając na co dzień szerokie spektrum danych osobowych dzieci, młodzieży, ich rodziców i opiekunów, kadr trenerskich, sędziów, wolontariuszy, a także kibiców i członków stowarzyszenia, stają przed poważnymi i specyficznymi wyzwaniami prawno-organizacyjnymi. Przepisy Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych (RODO) nakładają na te podmioty, jako na samodzielnych administratorów danych, rygorystyczne obowiązki wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych. Celem tych działań jest zapewnienie rozliczalności, integralności, a przede wszystkim najwyższego stopnia poufności przetwarzanych informacji.

Specyfika sportowego NGO polega na tym, że bardzo często operuje ono na danych osób niepełnoletnich (dzieci i młodzieży szkolnej), co w świetle prawa unijnego wymaga szczególnej troski i dodatkowych mechanizmów zabezpieczeń (np. pozyskiwania ważnych zgód od przedstawicieli ustawowych). Ponadto stowarzyszenia te stale przetwarzają dane o stanie zdrowia (orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do uprawiania sportu), które należą do szczególnych kategorii danych osobowych (dane wrażliwe z art. 9 RODO) i podlegają bezwzględnemu rygorowi prawnemu.

Niniejszy poradnik, checklista autodiagnostyczna oraz gotowe szablony dokumentów stanowią kompleksowy, autorski wkład merytoryczny oparty bezpośrednio na zaawansowanej wiedzy i uprawnieniach autora potwierdzonych oficjalnym, państwowym certyfikatem ukończenia kursu e-learningowego „**Ochrona danych osobowych z uwzględnieniem RODO**” wydanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (KPRM) w ramach programu doskonalenia zawodowego kadr administracyjnych. Dzięki połączeniu wiedzy z zakresu administracji publicznej oraz studiów MBA w Zarządzaniu Sportem, niniejsze opracowanie przekłada skomplikowane normy prawne na prosty, operacyjny język instrukcji, które liderzy lubelskich NGO mogą natychmiast samodzielnie i bezkosztowo wdrożyć w swoich klubach.

2. Kluczowe obszary przetwarzania danych w klubie sportowym

Prawidłowe mapowanie procesów przetwarzania danych osobowych jest fundamentem wykazania zasady rozliczalności. W działalności typowej sportowej organizacji pozarządowej możemy wyodrębnić trzy zasadnicze obszary przetwarzania, z których każdy opiera się na innej podstawie prawnej:

- **Ewidencja członków, składek i relacji statutowych:** Obejmuje dane identyfikacyjne (imię, nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania, PESEL) oraz informacje o płatnościach składek członkowskich. Podstawą prawną przetwarzania jest w tym przypadku art. 6 ust. 1 lit. f RODO (prawnie uzasadniony interes administratora w postaci realizacji celów statutowych stowarzyszenia) lub art. 6 ust. 1 lit. b RODO (niezbędność do wykonania umowy/deklaracji członkowskiej).
- **Kontrakty i ewidencja kadr trenerskich, sędziów i zawodników:** Obejmuje dane niezbędne do realizacji umów cywilnoprawnych (zlecenia, o dzieło, kontrakty profesjonalne), obsługi ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych, rozliczeń podatkowych z urzędem skarbowym oraz zgłoszeń rejestracyjnych do oficjalnych lig i okręgowych związków sportowych (np. LZKosz, AZS, PZKosz). Podstawą prawną jest art. 6 ust. 1 lit. b RODO (wykonanie umowy) oraz art. 6 ust. 1 lit. c RODO (wypełnienie obowiązków prawnych ciążących na administratorze, np. podatkowych i ubezpieczeniowych).
- **Dane wrażliwe (o stanie zdrowia) i wizerunek (marketing):** Obejmuje zaświadczenia o zdolności do uprawiania sportu wydawane przez lekarzy medycyny sportowej oraz dane o szczególnych potrzebach i dostępności (np. informacje o niepełnosprawności przy organizacji sportu adaptowanego). Przetwarzanie tych danych wymaga uzyskania dobrowolnej, pisemnej, wyraźnej i jednoznacznej zgody zawodnika (lub jego rodzica) na podstawie art. 9 ust. 2 lit. a RODO. Podobnie, publikacja zdjęć z meczów i treningów w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram) oraz na stronie WWW klubu wymaga uprzedniej, odrębnej zgody na rozpowszechnianie wizerunku (art. 6 ust. 1 lit. a RODO).

3. Checklista autodiagnostyczna RODO dla lubelskich NGO

Poniższa tabela stanowi praktyczne i gotowe do użycia narzędzie autodiagnostyczne. Każdy lider, prezes lub koordynator lubelskiego stowarzyszenia sportowego powinien przeanalizować poniższe pytania wdrożeniowe i określić aktualny status ich realizacji w swojej organizacji. Pozwoli to na natychmiastowe wykrycie krytycznych luk bezpieczeństwa i zaplanowanie działań naprawczych:

Obszar audytu	Kluczowe pytanie wdrożeniowe	Status (TAK / NIE / Do wdrożenia)
Dokumentacja	Czy organizacja posiada pisemną, zatwierdzoną Politykę Ochrony Danych Osobowych oraz prowadzi aktualny Rejestr Czynności Przetwarzania (RCP)?	[]
Obowiązek informacyjny	Czy na deklaracjach członkowskich i formularzach zgłoszeniowych znajdują się kompletne klauzule informacyjne zgodne z art. 13 RODO?	[]
Zgody wizerunkowe	Czy zbierane są dobrowolne, jednoznaczne i możliwe do wycofania zgody na publikację wizerunku zawodników (np. zdjęcia z meczów, relacje live)?	[]
Zabezpieczenia cyfrowe	Czy dane na komputerach i dyskach chmurowych są zabezpieczone silnymi, unikalnymi hasłami, a dostęp jest ograniczony do uprawnionych osób?	[]
Wolontariat i kadry	Czy wolontariusze obsługujący turnieje oraz kadra szkoleniowa podpisują pisemne upoważnienia do przetwarzania i oświadczenia o poufności?	[]
Zgoda rodziców	Czy w przypadku zawodników poniżej 18. roku życia zgody na przetwarzanie danych i wizerunek są podpisywane przez ich rodziców/opiekunów prawnych?	[]

Umowy powierzenia	Czy klub podpisał pisemne umowy powierzenia przetwarzania danych (MDO) z zewnętrznym biurem rachunkowym lub dostawcą hostingu i poczty e-mail?	[]
Rejestr incydentów	Czy w organizacji wdrożono uproszczoną procedurę zgłaszania naruszeń oraz prowadzi się wewnętrzny rejestr incydentów bezpieczeństwa?	[]

4. Scenariusz warsztatu szkoleniowego (90 minut)

Niniejszy scenariusz warsztatów metodycznych powstał w formule aktywnego uczenia się przez doświadczenie (Project-Based Learning). Służy jako gotowe narzędzie dydaktyczne do przeprowadzenia profesjonalnego szkolenia wewnętrznego dla zarządu, trenerów i wolontariuszy sportowego NGO. Celem warsztatu jest podniesienie świadomości prawnej i wyrobienie praktycznych nawyków bezpiecznego przetwarzania danych.

Moduł i czas	Zakres tematyczny i ćwiczenia	Instrukcja i rola facylitatora (Wskazówki dla Trenera)
Moduł 1 (20 minut) Wprowadzenie & Icebreaker	Prezentacja podstaw prawnych RODO w sporcie. Gra integracyjna „Gdzie są moje dane?” – uczestnicy analizują, z jakimi danymi stykają się w swojej codziennej pracy w klubie i zapisują je na flipcharcie.	Trener wita uczestników i przedstawia cel warsztatów. Skrypt dla Trenera: „Dzień dobry! Dziś nie będziemy uczyć się paragrafów na pamięć. Zamiast tego nauczymy się, jak chronić wizerunek naszych dzieciaków i unikać wielotysięcznych kar dla klubu. Na początek rzucam Wam piłkę – osoba, która ją łapie, wymienia jeden dokument w klubie, który zawiera PESEL lub orzeczenie lekarskie!”
Moduł 2 (40 minut) Praca na Case Studies	Analiza 2 praktycznych studiów przypadków: Case 1: Trener robi zdjęcia smartfonem z meczu i wrzuca je na prywatny profil bez zgód rodziców. Case 2: Zagubienie listy akredytacyjnej z PESEL-ami	Trener dzieli uczestników na 3-4 osobowe grupy robocze. Każda grupa otrzymuje jeden opis przypadku i ma 15 minut na wypracowanie odpowiedzi na pytania: 1. Co poszło nie tak? 2. Jakie są konsekwencje prawne i wizerunkowe dla klubu?

zawodników podczas turnieju w Lublinie.

3. Jak należało postąpić?
Trener krąży między stolikami, moderuje dyskusję, naprowadza i dba o to, by uczestnicy odwoływali się do zasady minimalizacji danych.

**Moduł 3
(20 minut)
RCP w Praktyce**

Ćwiczenie praktyczne: Wypełnianie Rejestru Czynności Przetwarzania (RCP) dla fikcyjnego klubu sportowego na podstawie Karty Pracy nr 1.

Trener rozdaje Karty Pracy nr 1 (RCP). Wyjaśnia znaczenie kolumn. Wskazówka: „Pamiętajcie, Rejestr to mapa drogowa danych w Waszym klubie. Jeśli nie wiecie, gdzie płyną dane, nie możecie ich zabezpieczyć. Wpiszmy wspólnie trzy kluczowe procesy: rekrutację zawodników, ubezpieczenie grupowe oraz wysyłkę newslettera.”

**Moduł 4
(10 minut)
Ewaluacja & Test**

Przeprowadzenie testu wiedzy operacyjnej (Karta Pracy nr 3) oraz zebranie ankiet ewaluacyjnych.

Trener rozdaje krótkie testy wiedzy (4 pytania) i daje uczestnikom 5 minut na odpowiedź. Następnie wspólnie omawia poprawne odpowiedzi, nagradzając najbardziej aktywnych. Na koniec zbiera ankiety i dziękuje za udział.

5. Karty Pracy i Praktyczne Narzędzia Operacyjne

Poniższe materiały stanowią fizyczne, gotowe do powielenia i wypełnienia narzędzia wdrożeniowe. Liderzy organizacji mogą wyeksportować je bezpośrednio do osobnych plików, wydrukować i włączyć do oficjalnego obiegu dokumentacji w stowarzyszeniu.

Karta Pracy nr 1: Szablon Rejestru Czynności Przetwarzania (RCP) dla Klubu Sportowego

Nazwa czynności	Cel przetwarzania	Kategorie osób	Kategorie danych	Podstawa prawna	Okres retencji
Rekrutacja i ewidencja zawodników	Organizacja treningów, zgłoszenia do rozgrywek ligowych i ubezpieczenia.	Zawodnicy (w tym dzieci), rodzice/opiekunowie.	Imię, nazwisko, PESEL, adres, telefon, orzeczenie lekarskie.	Art. 6 ust. 1 lit. b (umowa) oraz art. 9 ust. 2 lit. a (zgoda na dane o zdrowiu).	Okres członkostwa w klubie + 5 lat (przedawnienie roszczeń).
Promocja i Social Media	Budowanie wizerunku klubu, relacje z turniejów, marketing.	Zawodnicy, trenerzy, kibice uczestniczący w wydarzeniach.	Wizerunek (zdjęcia, wideo), imię, nazwisko, przynależność klubowa.	Art. 6 ust. 1 lit. a RODO (dobrowolna zgoda).	Do momentu wycofania zgody przez osobę lub likwidacji profilu.
Rozliczenia finansowe i kadrowe	Wypłata wynagrodzeń, podatki, składki ZUS kadr trenerskich.	Trenerzy, sędziowie, pracownicy administracji.	Imię, nazwisko, PESEL, NIP, numer konta, dane adresowe.	Art. 6 ust. 1 lit. c RODO (obowiązek prawny - podatki, ZUS).	5 lat od końca roku podatkowego (wymóg Ordynacji Podatkowej).

Karta Pracy nr 2: Szablon Upoważnienia i Oświadczenia o Poufności (Wzór Operacyjny)

UPOWAŻNIENIE NR [...] / 2026
DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Działając jako Administrator Danych Osobowych, na podstawie art. 29 RODO, z dniem
[data] r. upoważniam Pana/Panią:

Imię i nazwisko:

[.....]

Stanowisko / Rola w klubie:

[.....]

do przetwarzania danych osobowych w strukturach [Nazwa Klubu Sportowego] w zakresie
niezbędnym do wykonywania powierzonych obowiązków służbowych, trenerskich lub
wolontariackich.

Upoważnienie wygasa z chwilą ustania stosunku prawnego łączącego Upoważnionego z
Administratorem.

.....

(podpis Administratora / Prezesa Zarządu)

OŚWIADCZENIE O ZACHOWANIU POUFNOŚCI DANYCH

Ja, niżej podpisany/a, w związku z otrzymaniem upoważnienia do przetwarzania danych
osobowych, zobowiązuję się do:

1. Bezwzględne zachowania w poufności wszelkich danych osobowych, do których uzyskam
dostęp w trakcie realizacji zadań.
2. Przetwarzania danych wyłącznie w celach i zakresie określonym przez Administratora
i powierzonych mi zadań.
3. Przestrzegania wdrożonych w klubie technicznych i organizacyjnych środków ochrony
danych, w tym ochrony haseł i dokumentacji papierowej.

Przyjmuję do wiadomości, iż niedopełnienie powyższych obowiązków może skutkować
odpowiedzialnością dyscyplinarną oraz karną na podstawie przepisów Ustawy o ochronie
danych osobowych.

[miejscowość, data]

.....

Upoważnionego)

(czytelny podpis

6. Procedura Ewaluacji i Pomiaru Kompetencji

Zgodnie z najwyższymi standardami projektowymi (w tym programem certyfikowanego kursu „Zasady ewaluacji 2026” opracowanego przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy OPI-PIB na platformie NAVOICA), ocena kompetencji uczestników oraz ewaluacja warsztatu musi być mierzalna i ustrukturyzowana. Poniższe narzędzia pozwalają na rzetelny pomiar przyrostu wiedzy (efektów kształcenia):

Karta Pracy nr 3: Test Wiedzy Operacyjnej (Pre-test / Post-test)

Pytanie 1: Które z poniższych danych stanowią szczególną kategorię danych (dane wrażliwe), wymagającą wyraźnej zgody na przetwarzanie?

- A) Adres e-mail oraz numer telefonu rodzica zawodnika.
- B) Aktualne orzeczenie lekarskie o zdolności zawodnika do uprawiania sportu.
- C) PESEL oraz numer dowodu tożsamości trenera.
- D) Wykaz opłat składek członkowskich w klubie.

Pytanie 2: Kto jest uprawniony do podpisania klauzuli zgody na przetwarzanie danych i wizerunku dla zawodnika, który ma 12 lat?

- A) Samodzielnie zawodnik (ponieważ ukończył 10. rok życia).
- B) Wyłącznie oboje rodzice wspólnie pod rygorem nieważności.
- C) Przynajmniej jeden z rodziców lub opiekun prawny dziecka.
- D) Trener prowadzący (w imieniu rodzica na podstawie ustnego upoważnienia).

Pytanie 3: Co należy zrobić w pierwszej kolejności w przypadku wykrycia zgubienia laptopa z niezaszyfrowaną ewidencją zawodników?

- A) Natychmiast zresetować hasła do wszystkich kont i zgłosić incydent zarządowi klubu (oraz ewentualnie do PUODO w ciągu 72 godzin).
- B) Zamieścić ogłoszenie w mediach społecznościowych klubu z prośbą o zwrot laptopa.
- C) Kupić nowy komputer i odtworzyć bazę danych z papierowych deklaracji bez informowania kogokolwiek.
- D) Zgłosić kradzież na policję i poczekać na zakończenie śledztwa przed podjęciem dalszych działań.

Pytanie 4: Na jakiej podstawie prawnej klub przetwarza dane w celu zgłoszenia zawodników do oficjalnych rozgrywek okręgowego związku sportowego?

- A) Na podstawie ustnej umowy dżentelmeńskiej z prezesem związku.
- B) Na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO (niezbędność do wykonania umowy/zgłoszenia) oraz przepisów Ustawy o sporcie.
- C) Wyłącznie na podstawie zgody marketingowej na publikację wyników.
- D) Klub nie potrzebuje żadnej podstawy prawnej do przesyłania danych do oficjalnych związków sportowych.

KLUCZ ODPOWIEDZI DLA TRENERA:

Pytanie 1: B (dane o zdrowiu z art. 9 RODO); Pytanie 2: C (art. 8 RODO i prawo krajowe); Pytanie 3: A (procedura zarządzania incydentem RODO); Pytanie 4: B (realizacja kontraktu i przepisy szczególne)

Karta Pracy nr 4: Ankieta Ewaluacji Jakości i Kompetencji

Kryterium oceny	1 (Bardzo słabo)	2 (Słabo)	3 (Przeciętnie)	4 (Dobrze)	5 (Doskonale)
Jasność i przystępność przekazu treści prawnych RODO	[]	[]	[]	[]	[]
Praktyczna przydatność wypracowanych case studies i ćwiczeń	[]	[]	[]	[]	[]
Wzrost mojego poczucia bezpieczeństwa przy przetwarzaniu danych	[]	[]	[]	[]	[]
Ocena przygotowania metodycznego i pracy trenera	[]	[]	[]	[]	[]
Moja gotowość do wdrożenia zasad w codziennej pracy klubu	[]	[]	[]	[]	[]